

Miljöanalysenheten
Anna Eneland

Bilaga 3.

Motiveringar till omräkningen av målarealer

Bakgrund

Vi har sett över målarealerna och konstaterat att de behöver räknas om för vissa ersättningar. Detta beror på att målen delvis är beräknade på fel sätt. Dessa förändringar innebär en sänkning av målarealen.

- Målen är beräknade utifrån areal i åtagande, vilket för vissa ersättningar skiljer sig från ersättningsberättigad areal. Den ersättningsberättigade arealen är den som ska användas för att mäta måluppfyllelse (t.ex. för resultatreserven).
- Målen sattes utifrån den högst förväntade anslutningen under programperioden. För några ersättningar var detta 2014 och 2015, då många åtaganden från förra programperioden var kvar. Det finns en del skillnader i reglerna mellan ersättningarna inom 2007-2013 och 2014-2020 som innebär att målarealen är missvisande, då den anslutning som var 2014 och 2015 inte är möjlig att nå 2016-2020. Detta gäller för ekologisk produktion (11.2) och vallodling (10.1)
- För en del ersättningar 2007-2013 finns ingen motsvarighet i 2014-2020 men åtagandena finns kvar som längst t.o.m. 2018 och betalas med budget för 2014-2020. Dessa ersättningar finns med i målarealen eftersom den skulle spegla den högst förväntade anslutningen. Dessa ersättningar är traditionell odling av bruna bönor, naturfrämjande insatser på åker eller för att minska växtnärläckage från åkermark samt bevarande av natur- och kulturmiljöer.
- Omräknad areal för Utfallsindikator: Areal (ha) inom miljö- och klimatvänligt jordbruk (10.1) är 820 600 ha
- Omräknad areal för Utfallsindikator: Areal (ha) – upprätthållande av ekologiskt jordbruk (11.2) är 176 000 ha

Fokusområde (Målindikator)	Ursprunglig målareal	Omräknad målareal*	Ursprunglig andel av jordbruksareal	Omräknad andel av jordbruksareal
4a (T9)	850 100 ha	565 000 ha	28 %	18 %
4b (T10)	1 019 600 ha	424 400 ha	33 %	14 %
4c (T12)	1 074 000 ha	479 000 ha	35 %	16 %
Utfalls- indikator 10.1	1 481 300 ha	820 600 ha		
Utfalls- indikator 11.2	395 000 ha	176 000 ha		

*Justering av ekologisk produktion, vallodling, traditionell odling av bruna bönor, naturfrämjande insatser på åker eller för att minska växtnäringsläckage från åkermark, bevarande av natur- och kulturmiljöer.

Ekologisk produktion

Motiv

Målarealerna för ekologisk produktion är i dagsläget satta efter åtagandearalen, men måluppfyllelsen mäts i ersättningsberättigad areal. Åtagandearalen är den areal som lantbrukaren åtar sig att sköta på ett visst sätt. Det finns åtagandearal som inte är ersättningsberättigad och det finns åtagandearal som är det. Ersättningsberättigad areal är den arealen som lantbrukaren får ut stödpengar för. Detta skapar problem för att arealer där det odlas vallgröda ingår i åtagandearalen för ekologisk produktion, men den är inte stödberättigad. Det odlas vallgröda på mycket stor del av arealen inom ekologisk produktion.

Det blir då orimligt att ha en målareal som innehåller arealen för vallodling när den inte räknas med i måluppfyllelsen. Det skulle göra målet omöjligt att uppnå.

Omräkning

Den ursprungliga uträkningen bygger på den anslutning som fanns under förra programperioden. Siffrorna för beräkningen är hämtade ur DAWA(IT-system för uppföljning) för 2013. Sedan har det resonrats om hur stor stödanslutningen förväntas vara under denna programperiod. I den ursprungliga målarealen på 395 000 ha finns 219 000 ha vall och 20 000 ha som förväntas tillkomma från omställningsstödet till ekologisk produktion.

Omräkningen av arealen har skett genom att den beräknade vallarealen har tagits bort från den totala arealen för ekologisk produktion.

Sedan har även vallarealen räknats bort från för fokusområde 4a (målindikator T9). I beräkningen av målarealen för fokusområde 4a har även 20 000 ha som kommer från omställningsstödet räknats bort, för att inte dubbelräknas. Detta är samma som i ursprungsberäkningen av 4a.

Kategori	Ursprunglig målareal	Ny målareal
Ekologisk odling (11.2*)	395 000 ha	176 000 ha
Fokusområde 4a (T9)	850 100 ha	631 100 ha

*Utfallsindikator Areal (ha) – upprätthållande av ekologiskt jordbruk (11.2) för åtgärd M11 – Ekologiskt jordbruk (artikel 29).

Påverkan på målarealer och fokusområden

Efter justeringen av arealen för ekologisk produktion så, minskar målareal för fokusområde 4a från 850 100 ha till 631 100 ha. Andelen av jordbruksarealen som ingår i målareal blir då 21 % i stället för 28 %.

Ekologisk odling är också en delmängd i målarealen för fokusområde 4c. Den påverkas inte av den här ändringen. Där har arealen med vallodling redan tidigare dragits bort, eftersom den antagits ingå i miljöersättningen till vallodling.

Vallodling

Motiv

I landsbygdsprogrammet 2014-2020 finns det åtagande för vallodling både enligt regler för perioden 2007-2013 och för 2014-2020. Ersättningen har ändrats mellan programmet och för 2014-2020 har det geografiska området för var man kan söka vallodling minskat jämfört med 2007-2013. Denna minskning i geografisk område är för att man vill koncentrera ersättningen till områden där den gör störst miljönytta.¹ De som har kvar ett åtagande med startår 2007-2013 kan gå in i ett nytt åtagande för vallodling inom 2014-2020, men enbart om marken finns inom den nya geografiska avgränsningen. Detta gör att all den areal som finns i ersättningen 2007-2013 inte kommer att vara sökbar i den nya vallodlingsersättningen. De flesta åtaganden har sista år 2015 eller 2016, de sista löper t.o.m. 2017.

Vid den ursprungliga beräkningen av målarealen utgick vi från den högst förväntade arealen, vilken var maxarealen för anslutningen inom ersättningen 2007-2013. Den målarealen kan förväntas nå under 2015 och 2016, men sedan successivt minska allteftersom åtagandena går ut. Detta ger då en oanvändbar målareal. En ny målareal som bara inkluderar det nya ger en bättre vägledning om hur programmet går.

---

¹ Päiviö, E-L., Wissman, J., Andersson, H. 2010. Halttidsutvärdering av landsbygdsprogrammet 2007-2013. Axel 2 – utvärdering av åtgärder för att förbättra miljön och landskapet. Sveriges lantbruksuniversitet.

Omräkning

Kategori	Ursprunglig målareal	Ny målareal
Total areal under vallodling	880 000	285 000
Fokusområde 4b (T10)	1 019 600 ha	424 600 ha
Fokusområde 4c (T12)	1 074 000 ha	479 000 ha
Utfallsindikator 10.1*	1 481 300 ha	886 300 ha

* Åtgärd M10 – Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28), utfallsindikator areal (ha) inom miljö- och klimatvänligt jordbruk.

Påverkan på målarealer och fokusområden

Efter justering av målarealen för vallodling så minskar målarealen för fokusområde 4b (målindikator T10) från 1 019 600 ha till 424 600 ha och för fokusområde 4c (målindikator T12) från 1 074 000 ha till 479 000 ha. Andelen av jordbruksarealen som ingår i målarealen minskar från 33 % till 14 % respektive 35 % till 16 %.

Ersättningar som bara fanns i förra landsbygdsprogrammet

- Traditionell odling av bruna bönor
- Naturfrämjande insatser på åker eller för att minska växtnäringsläckage från åkermark.
- Bevarande av natur- och kulturmiljöer

Motiv

Dessa ersättningar kommer inte att finnas kvar efter år 2018. Arealerna kommer att minska allt eftersom de åtaganden som hör ihop med ersättningar från 2007-2013 går ut. Dessa ersättningar har ingen motsvarighet i landsbygdsprogrammet 2014-2020. Målen ska sättas efter den normala ansökningstakten (cruise speed) Det finns då egentligen inte en "cruise speed" eftersom det inte går att söka nya åtaganden och anslutningen minskar i en förutbestämd takt 2014-2018 för att därefter vara noll. Skulle arealerna för dessa ersättningar finnas kvar i målen skulle det kunna bli missvisande vid uppföljning av programmet och därför har vi valt att ta bort arealen från målen.

Anslutningen har minskat med ca 50 procent varje år fram till 2017 och 2018 finns enbart ett hundratal hektar finnas kvar i någon av dessa ersättningar.

Omräkning

De ursprungliga målarealerna bygger på hur stor areal som hade åtagande vid slutet av 2013 och där åtagandet hade slutår 2014-2018.

Omräkningen har gjorts genom att helt plocka bort arealen för dessa tre ersättningar.

För naturfrämjande insatser på åkermarker eller att minska växtnäringsläckage från åkermark så var arealen uppdelad på olika fokusområden. Uppdelningen skedde enligt anslutning i DAWA (IT-system för uppföljning). Där ca 5 procent av arealen var placerad på fokusområde 4b och resten av arealen på fokusområde 4a. Motsvarande areal har nu dragits bort från fokusområdena. För de två andra ersättningarna låg hela arealen på fokusområde 4a.

Kategori	Ursprunglig målareal	Ny målareal
Traditionell odling av bruna bönor	400 ha	0 ha
Bevara natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet	61 000 ha	0 ha
Naturfrämjande insatser på åkermark eller för att minska växtnäringsläckage från åkermark.	4 300 ha	0 ha
Fokusområde 4a (T9)	850 100 ha	784 500 ha
Fokusområde 4b (T10)	1 019 600 ha	1 019 400 ha
Utfallsindikator 10.1*	1 481 300 ha	1 415 600 ha

* Åtgärd M10 – Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28), utfallsindikator Areal (ha) inom miljö- och klimatvänligt jordbruk

Påverkan på målarealer och fokusområden

När dessa arealer stryks från fokusområdena 4a (målindikator T9) och 4b (målindikator T10) blir förändringen mycket liten. Den största förändringen blir på fokusområde 4a på grund av att stödet för att bevara natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet försvinner.